

25 Μαΐου 2017

Φυσικές καταστροφές: Ένα κόστος που υπολογίζεται πάνω από 10 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως για τον παγκόσμιο αμπελοοινικό τομέα

Το κύμα των παγετών κατά τις τελευταίες εβδομάδες, οι οποίοι επηρέασαν τα γαλλικά αμπέλια, αλλά και άλλες ευρωπαϊκές περιφέρειες, επιβεβαιώνουν αδιαμφισβήτητα τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Μία Αυστραλόευρωπαϊκή ομάδα ερευνητών δημιούργησε ένα διεθνή δείκτη των παγκόσμιων κινδύνων και των αποτελεσμάτων τους γενικότερα εξαιτίας των φυσικών καταστροφών στις περιοχές παραγωγής κρασιού.

Ένας νέος δείκτης παγκόσμιων κινδύνων

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην αμπελουργία είναι μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η διεθνής αμπελοοινική κοινότητα. Κύματα ψύχους, χαλάζι, δασικές πυρκαγιές και πλημμύρες είναι όλες εκδηλώσεις της κλιματικής αλλαγής, με τις καταστροφικές συνέπειες που γνωρίζουμε στα αμπέλια και στα οινοποιεία. Προστέθηκαν στις φυσικές καταστροφές, οι σεισμοί και οι ηφαιστειακές εκρήξεις. Σε αυτό το πλαίσιο, μια διεπιστημονική ομάδα ερευνητών, με επικεφαλής τον Δρ James Daniell της Institute of Technology της Καρλσρούης, εξέτασε τις επιπτώσεις αυτών των γεγονότων σε διάφορους αμπελώνες στον κόσμο και την επιρροή που ασκείται από την αλλαγή του κλίματος στον αμπελοοινικό τομέα. Στα τέλη Απριλίου στη Βιέννη, η ομάδα παρουσίασε ένα γενικό δείκτη αυτών των κινδύνων.

Αργεντινή η πιο πληγείσα περιοχή στον κόσμο

Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι αμπελουργικές περιοχές της Mendoza και το Σαν Χουάν στην

Αργεντινή φαίνεται να είναι πιο ευάλωτες σε ακραία καιρικά φαινόμενα και φυσικές καταστροφές. Το 2016, το Ελ Νίνιο προκάλεσε πτώση κατά 29% της Αργεντινής παραγωγής οίνου (9,4 εκατομμύρια εκατόλιτρα), με αποτέλεσμα η Αργεντινή να χάνει πάνω από 5 εκατομμύρια εκατόλιτρα οίνου ετησίως σε σύγκριση με το 2013 και το 2014. Φέτος, οι παγετοί της άνοιξης έχουν επηρεάσει τις παραγόμενες ποσότητες. Σε γενικές γραμμές, η περιοχή της Mendoza υποβάλλεται σε όλες σχεδόν τις φυσικές καταστροφές, συμπεριλαμβανομένων του χαλαζιού, του παγετού, των πλημμυρών, ακόμη και των σεισμών. Στη δεύτερη θέση των πιο εκτεθειμένων περιοχών σύμφωνα με το δείκτη βρίσκονται οι περιοχές Kakheti και Racha στη Γεωργία, ακολουθούμενες από την Cahul της νότιας Μολδαβίας, τη βορειοδυτική Σλοβενία, τον Ισημερινό και το Ναγκάνο, στην Ιαπωνία. Η μελέτη περιλαμβάνει συνολικά πάνω από 7500 αμπελώνες και 110.000 οινοποιεία σε 131 χώρες. Σύμφωνα με τα στοιχεία της, «καμία περιοχή αμπελώνων στον κόσμο δεν είναι ασφαλής, εξαιτίας των ακραίων καιρικών συνθηκών ή φυσικών καταστροφών». Ο οικονομικός αντίκτυπος είναι τεράστιος και υπερβαίνει τα 10 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως.

Όλοι οι αμπελώνες του κόσμου επλήγησαν από χαλάζι

Ανάμεσα στα φαινόμενα που έχουν την πιο σημαντική επίδραση ως αρκετά διαδεδομένα, είναι τα κύματα ψύχους, ο παγετός και οι χαλαζοπτώσεις. Η μελέτη επισημαίνει ότι τις τελευταίες εβδομάδες, χαλάζι έπληξε το μεγαλύτερο μέρος της Ευρώπης. Οι περιοχές που επλήγησαν περισσότερο βρίσκονται στη Σλοβακία, τη Βοσνία, τη Σερβία, την Ουγγαρία, την Αυστρία και την Τσεχική Δημοκρατία. Οι χαλαζοπτώσεις αντιπροσωπεύουν «μια από τα μεγαλύτερες ετήσιες απειλές για τους ευρωπαίους οινοποιούς». Η Βουργουνδία όπως και το Piedmont στην Ιταλία επηρεάζονται ιδιαίτερα από τα φαινόμενα αυτά. Η Ευρώπη δεν είναι η μόνη περιοχή στον κόσμο, «σε όλο τον κόσμο, τα αμπέλια υφίστανται τουλάχιστον μία χαλαζόπτωση το χρόνο ...», σημείωσαν οι ερευνητές. «Η σχέση κόστους-οφέλους δείχνει ότι τα αμπέλια για την παραγωγή των οίνων ποιότητας θα πρέπει να προστατεύονται από αντιχαλαζικά δίκτυα, που θα μπορούσαν να διασώσουν τη συγκομιδή σε σοβαρή χαλαζόπτωση, μέθοδος που είναι φθηνότερη της ασφάλισης. " Οι πέντε περιοχές που επλήγησαν περισσότερο από το χαλάζι είναι η Mendoza στην Αργεντινή, το Πιεμόντε και οι Άλπεις στην Ιταλία, το Cahul στη Μολδαβία, η Γεωργία και η Αραγονία της Ισπανίας.

Οι σεισμοί λιγότερο συχνοί, αλλά δυνητικά πιο καταστροφικοί

Αν και είναι λιγότερο συχνοί στις αμπελουργικές περιοχές, οι σεισμοί είναι επίσης μια σημαντική απειλή για τον αμπελοοινικό τομέα. Τα τελευταία χρόνια έχουν επηρεάσει σημαντικά τη Χιλή, τη Νέα Ζηλανδία και τις Ηνωμένες Πολιτείες, λιγότερο σοβαρά σεισμικά γεγονότα έχουν επηρεάσει άλλες περιοχές. Στη Χιλή, πάνω από 1,25 εκατομμύρια εκατόλιτρα οίνου χάθηκαν το 2010, μη συμπεριλαμβανομένων των ζημιών στα οινοποιεία ή στα μπαρ που σερβίρουν κρασί. «Μια επένδυση από μερικά δολάρια σε μηχανισμούς σταθεροποίησης ... μπορεί συχνά να περισώσουν εκατομμύρια δολάρια σε απώλειες», λέει η μελέτη.

Η υπερθέρμανση του πλανήτη μπορεί να κάνει κάποιους ανθρώπους ευτυχισμένους

Τέλος, ως προς τις επιπτώσεις της υπερθέρμανσης του πλανήτη, αυτές είναι οι πιο διαφορούμενες. «Οι περιοχές παραγωγής κρασιού στην Αγγλία, τον Καναδά και τη βόρεια Κίνα είναι πιθανό να αυξήσουν σημαντικά την παραγωγή κρασιού τους, να διευρύνουν το μερίδιο αγοράς και να βελτιώσουν την ποιότητα των κρασιών τους», προβλέπει ο Δρ Daniell. Ο ίδιος σημειώνει ότι οι οινοποιοί έχουν πολλές μεθόδους για την καταπολέμηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, επικαλούμενος την προσαρμογή των ποικιλιών σταφυλιών και τη βελτιστοποίηση των ημερομηνιών συγκομιδής. Οι επιστήμονες προβλέπουν ότι οι οινοποιοί θα επωφεληθούν από τις νέες ποικιλίες και από τις καινοτόμες τεχνολογίες για τη βελτιστοποίηση της παραγωγής και τη μείωση των επιπτώσεων των βιολογικών παθογόνων και των εντόμων, αντίθετα με την εξεύρεση νέων τρόπων για την καταπολέμηση των ακραίων καιρικών φαινομένων. " Ο πιο αρνητικός αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής αφορά την Ιταλία (σ.σ. προφανώς και την Ελλάδα) και τη νότια Ισπανία, την Αίγυπτο, το Merti Jeju στην Αιθιοπία, το βόρειο Μεξικό, τη Νότια Ινδία, τη βόρεια Αργεντινή και τη νότια Βραζιλία. Αντίθετα, η Βόρεια Ευρώπη, ο Καναδάς, οι βόρειες ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Τασμανία, η Νέα Ζηλανδία και η Βόρεια Κίνα θα έχουν όφελος.

Παγκόσμιος χάρτης κινδύνων

Ο στόχος του νέου δείκτη είναι να προσδιορίσει τους κινδύνους με τη βοήθεια κλιματικών μοντέλων και να επιτρέψει στους παραγωγούς να κάνουν τη σωστή επιλογή όσον αφορά τις ποικιλίες σταφυλιών, την προστασία του εξοπλισμού αμπελουργίας και των εγκαταστάσεων στο αμπέλι για την αντιμετώπιση των κινδύνων. Ένας δικτυακός τόπος - www.winerisk.com - συνοψίζει τα αποτελέσματα της μελέτης, με ορισμένα δεδομένα να αναφέρονται στο 1900, με χάρτες κινδύνου και οικονομικών επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών ανά περιοχή. Παρά το γεγονός ότι αυτό το είδος του εργαλείου δεν θα αλλάξει την πορεία της κλιματικής αλλαγής, μπορεί τουλάχιστον να βοηθήσει τον τομέα να κάνει τις σωστές επιλογές για την προστασία και τον καλύτερο προγραμματισμό για τις αναγκαίες προσαρμογές μέσω της δημιουργίας ενός ιστορικού για να προληφθούν οι εξελίξεις. Η γνώση είναι δύναμη.

Ένα συνέδριο για το θέμα αυτό έχει προγραμματιστεί στις 18 Ιουνίου κατά τη διάρκεια της Vinexpo, με την παρουσία του John P. Holdren, πρώην συμβούλου του προέδρου Μπαράκ Ομπάμα, Διευθυντή Έρευνας στο Harvard και εμπειρογνώμονα σχετικά με την επιστήμη της ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής.